

Wymagania na oceny do historii dla technikum klasa 4

Wymagania na oceny uwzględniają zapisy podstawy programowej z 2018 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej.

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny				
		Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
Rozdział I II wojna światowa						
1. Kampania polska	W przededniu wojny Niemiecka napaść na Polskę Przeciwko Blitzkriegowi Napaść sowiecka na Polskę Ostatnie punkty oporu Pierwsze zbrodnie hitlerowskie w Polsce Ocena wojny obronnej	– stosuje pojęcia: <i>Blitzkrieg (wojna błyskawiczna), Schleswig-Holstein</i> , – charakteryzuje wkroczenie wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Mołotow oraz przykłady współpracy niemiecko-sowieckiej – omawia działalność postaci: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina, – wymienia wydarzenia związane z datami: 1 września 1939 r., 17 września 1939 r., 6 października 1939 r.	– stosuje pojęcia: <i>bitwa graniczna, dziwna wojna, „polskie Termopile”</i> – porównuje potencjał militarny stron konfliktu – omawia działalność postaci: Ignacego Mościckiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego – omawia decyzje polityczne władz II Rzeczypospolitej na tle wydarzeń militarnych podczas kampanii polskiej – opisuje przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy, w tym: Westerplatte, Poczty Polskiej, Mokrej, Wizny, bitwy nad Bzurą, Warszawy, Kocka, i wskazuje te miejsca na mapie	– stosuje pojęcia: <i>provokacja gliwicka, „Fall Weiss”, Luftwaffe, Einsatzgruppen (Grupy Specjalne), przedmoście rumuńskie</i> – wymienia wydarzenia związane z datami: 1–3 września 1939 r., 3 września 1939 r. – opisuje główne etapy kampanii polskiej – omawia działalność postaci: Henryka Sucharskiego i Franciszka Dąbrowskiego, – wyjaśnia przyczyny przegranej Polski w wojnie we wrześniu 1939 r.	– przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. - omawia wydarzenia związane z datami: 9 września 1939 r., 12 września 1939 r., 28 września 1939 r., 2 października 1939 r. – omawia działalność postaci: Tadeusza Kutrzeby, Władysława Bortnowskiego, Władysława Raginisa, Władysława Langnera, Józefa Unruga, Stanisława Dąbka	– prezentuje założenia polityki Wielkiej Brytanii i Francji wobec konfliktu polsko-niemieckiego – podaje przykłady zbrodni wojennych dokonanych przez agresorów, m.in. w Wieluniu, Bydgoszczy, okolicach Wejherowa
2. Hitler i Stalin dzielą	• Współpraca ZSRS i III Rzeszy	– stosuje pojęcia: pakt Ribbentrop–Mołotow,	– stosuje pojęcia: wojna zimowa, republiki bałtyckie, państwo Vichy,	– stosuje pojęcia: „Fall Gelb”, operacja „Lew	– omawia działalność postaci: Josipa Broza-Tito, Ante	– omawia sposób przejścia kontroli

<p>Europę</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sowieckie podboje • Podbój Danii i Norwegii przez Niemcy • Podbój Belgii, Holandii i Francji • Przeciwko Wielkiej Brytanii • Wojna na Bałkanach 	<p>kolaboracja, bitwa o Anglię</p> <p>– omawia działalność postaci: Józefa Stalina, Adolfa Hitlera</p> <p>– wymienia sojuszników III Rzeszy, którzy przystąpili do współpracy w latach 1939–1941</p> <p>– wyjaśnia znaczenie zwycięstwa Wielkiej Brytanii i jej sojuszników w bitwie o Anglię</p>	<p>Komitet Wolnej Francji, RAF</p> <p>– omawia działalność postaci: Benita Mussoliniego, Winstona Churchilla</p> <p>– charakteryzuje cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941 oraz przykłady ich współpracy</p> <p>– wskazuje na mapie: kierunki agresji sowieckiej, niemieckiej i włoskiej oraz obszary okupowane przez agresorów</p> <p>– omawia wydarzenia związane z agresją sowiecką i niemiecką z: listopada 1939 r. marca 1940 r., maja 1940 r., lipca–października 1940 r.</p> <p>– przedstawia główne przyczyny klęski Francji w 1940 r.</p>	<p>morski”, linia Mannerheima, Linia Maginota</p> <p>– omawia działalność postaci: Charles’a de Gaulle’a, Philippe’a Pétaina, Josipa Broza-Tito, Carla Gustafa Mannerheima, Vidkuna Quislinga, Hermanna Göringa, Ante Pavelicia, Léona Degrelle</p> <p>– omawia wydarzenia związane z datami: 12 marca 1940 r., 9 kwietnia 1940 r., 10 maja 1940 r., 22 czerwca 1940 r., 28 października 1940 r., 6 kwietnia 1941 r.– 1 czerwca 1941 r., 10 kwietnia 1941 r.</p>	<p>Pavelicia, Léona Degrelle – szczegółowo opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941, wskazując zmiany na mapie politycznej</p> <p>– opisuje przebieg bitwy o Anglię, uwzględniając uzbrojenie obu stron konfliktu oraz sytuację ludności cywilnej Wielkiej Brytanii</p> <p>– wyjaśnia znaczenie zawarcia zawieszenia broni w Compiègne w czerwcu 1940 r</p>	<p>nad republikami bałtyckimi przez ZSRS w 1940 r.</p> <p>– charakteryzuje sytuację na Bałkanach w 1941 r.</p>
<p>3. Wojna na froncie wschodnim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napaść Niemiec na ZSRS • Bitwa pod Moskwą • Niemcy i podbita ludność • Wspólnie przeciw Hitlerowi • Bitwa o Stalingrad 	<p>– stosuje pojęcia: plan „Barbarossa”, wielka wojna ojczyźniana, Lend-Lease Act, koalicja antyhitlerowska</p> <p>– omawia działalność postaci: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina, Georgija Żukowa</p> <p>– charakteryzuje przyczyny nawiązania współpracy Wielkiej Brytanii i ZSRS oraz USA</p> <p>– omawia stosunek ludności do okupanta na</p>	<p>– stosuje pojęcia: Lend-Lease Act, – wymienia wydarzenia związane z datami: marzec 1941 r., 22 czerwca 1941 r., 12 lipca 1941 r., luty 1943 r., lipiec 1943 r.</p> <p>– opisuje przebieg wojny i analizuje przyczyny klęski niemieckiego Blitzkriegu w ZSRS</p> <p>– wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny na froncie wschodnim: Leningrad, Moskwa, Stalingrad,</p> <p>– ocenia znaczenie pomocy w ramach Lend-Lease Act dla wyniku wojny na froncie wschodnim</p> <p>- podaje przykłady podjęcia współpracy</p>	<p>– stosuje pojęcia: Lebensraum (‘przestrzeń życiowa’), blokada Leningradu, „droga życia”</p>	<p>– omawia działalność postaci: Friedricha von Paulusa, Stepana Bandery</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 6 grudnia 1941 r., listopad 1942 r., wrzesień 1941 r. styczeń 1944 r.</p> <p>– omawia znaczenie klęski stalingradzkiej dla Niemiec</p>	<p>– opisuje potencjał wojenny stron konfliktu, ich taktykę oraz uzbrojenie</p>

		zajmowanych terenach przez Niemców, – przedstawia politykę III Rzeszy wobec ludności cywilnej ZSRS i wobec jeńców	z Niemcami i wyjaśnia ich przyczyny			
4. Polityka Niemiec w okupowanej Europie	<ul style="list-style-type: none"> • Sytuacja ludności okupowanych krajów • Postawy ludności i władz krajów okupowanych • Ruch oporu i partyzantka w krajach europejskich 	– stosuje pojęcia: polityka rasowa, ruch oporu, podludzie, nadludzie, partyzantka – omawia działalność postaci: Adolfa Hitlera – wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu	– stosuje pojęcia: pakt trzech, polityka rasowa, przestrzeń życiowa, Generalny Plan Wschodni, ruch oporu, podludzie, nadludzie, partyzantka – omawia działalność postaci: Charles’a de Gaulle’a, Philippe’a Pétaina	– charakteryzuje zróżnicowanie polityki niemieckiej na terenach okupowanych – omawia postawy ludności okupowanej Europy	– stosuje pojęcia: Résistance, Rote Kapelle, polityka „piernika i pejczy”	– porównuje sytuację w okupowanych krajach zachodnich i w Polsce
5. Holokaust	<ul style="list-style-type: none"> • Separacja ludności żydowskiej • W stronę zagłady • Zagłada Żydów • Powstanie w getcie • Postawy wobec Holokaustu 	– stosuje pojęcia: gwiazda Dawida, getto – przedstawia założenia i metody polityki hitlerowskiej wobec Żydów oraz etapy i metody jej realizacji (od dyskryminacji do zagłady) – przedstawia sposób organizacji i cel działania sieci obozów koncentracyjnych oraz obozów zagłady, wyjaśnia różnice pomiędzy nimi, rozpoznaje główne miejsca eksterminacji (Auschwitz-Birkenau, Sobibór, Treblinka, Bełżec)	– stosuje pojęcia: Żydowska Organizacja Bojowa, medal „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” – omawia działalność postaci: Adolfa Eichmanna, Heinricha Himmlera, Reinharda Heydricha, Mordechaja Anielewicza, Marka Edelmana, Jana Karskiego, Witolda Pileckiego, Janusza Korczaka, rodziny Ulmów, Ireny Sendlerowej – wymienia wydarzenia związane z datami: 20 stycznia 1942 r., kwiecień 1943 r. – wymienia wydarzenia związane z datami: 20 stycznia 1942 r., kwiecień 1943 r. – omawia bilans Holokaustu – przedstawia formy pomocy Żydom niesione przez ludność krajów okupowanych	– stosuje pojęcia: Szoah, „Żegota”, Żydowski Związek Wojskowy, Endlösung (‘ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej’) – omawia działalność postaci: Juliusza Grobelnego, Władysława Bartoszewskiego, Zofii Kossak-Szczuckiej, Wandy Krahelskiej, Matyldy Getter, Adama Sapięhy, Jana i Antoniny Żabińskich, Jurgena Stroppa – wymienia miejsca eksterminacji: Chełmno nad Nerem, Babi Jar, Jedwabne, Ponary	– omawia działalność postaci: Juliusza Grobelnego, Władysława Bartoszewskiego, Zofii Kossak-Szczuckiej, Wandy Krahelskiej, Matyldy Getter, Adama Sapięhy, Jana i Antoniny Żabińskich, Jurgena Stroppa – wymienia miejsca eksterminacji: Chełmno nad Nerem, Babi Jar, Jedwabne, Ponary	– omawia działalność postaci: Wandy Krahelskiej, Matyldy Getter, Adama Sapięhy

6. Wojna poza Europą	<ul style="list-style-type: none"> • Początek walk w Afryce • Zakończenie walk w Afryce • Wojna na morzach i oceanach • Atak na Pearl Harbor • Ofensywa japońska w Azji • Wojna na Pacyfiku 	<p>– stosuje pojęcia: wojna na Pacyfiku, U-Boot, Pearl Harbor, lotniskowiec</p> <p>– omawia działalność postaci: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera</p> <p>- wskazuje na przyczyny zwycięstwa aliantów</p>	<p>– stosuje pojęcia: wilcze stada, U-Boot, Pearl Harbor</p> <p>– omawia działalność postaci: Franklina Delano Roosevelta</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 7 grudnia 1941 r., 4–7 czerwca 1942 r., październik–listopad 1942 r.</p> <p>– wymienia cele strategiczne państw Osi w walkach poza Europą</p> <p>– omawia przebieg wojny w Afryce w latach 1941–43, wskazuje na przyczyny zwycięstwa aliantów</p>	<p>– stosuje pojęcia: operacja „Torch”, Kriegsmarine, U-Boot, Royal Navy</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami:</p> <p>– szczegółowo omawia przebieg walk w Afryce i Azji</p> <p>– przedstawia specyfikę wojny na Pacyfiku i wymienia przełomowe starcia zbrojne na tym obszarze podczas II wojny światowej</p>	<p>– stosuje pojęcia: operacja „Torch”, operacja, Kriegsmarine, U-Boot, Royal Navy</p> <p>– omawia działalność postaci: Bernarda Montgomery’ego, Erwina Rommla, Karla Dönitza, Isoroku Yamamoto</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 13 września 1940 r., grudzień 1940 r., listopad 1941 r., sierpień 1942 r., luty 1943 r., październik–listopad 1942 r., 13 maja 1943 r.</p>	<p>– opisuje uzbrojenie stron konfliktu i ocenia ich potencjał militarny</p>
7. Droga do zwycięstwa	<ul style="list-style-type: none"> • Początki Wielkiej Koalicji • Bitwa na Łuku Kurskim • Desant na Sycylię i Włochy • Konferencje Wielkiej Trójki • Lądowanie w Normandii i otwarcie drugiego frontu 	<p>– stosuje pojęcia: Karta atlantycka, Wielka Trójka, Wielka Koalicja</p> <p>– omawia działalność postaci: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla</p> <p>– przedstawia znaczenie wydarzeń: bitwy na Łuku Kurskim oraz powstania drugiego frontu w Normandii</p>	<p>– stosuje pojęcia: Karta atlantycka, Wielka Trójka, D-Day, Wielka Koalicja</p> <p>– omawia działalność postaci: Dwighta Eisenhowera</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 14 sierpnia 1941 r., 28 listopada–1 grudnia 1943 r., 4–11 lutego 1945 r., 6 czerwca 1944 r.</p> <p>– wyjaśnia genezę powstania Wielkiej Koalicji oraz omawia znaczenie zasad sformułowanych w Karcie atlantyckiej</p> <p>– przedstawia znaczenie wydarzeń: kapitulacji Włoch, bitwy o Monte Cassino</p> <p>– omawia znaczenie konferencji w Teheranie</p>	<p>– stosuje pojęcia: operacja „Overlord”, operacja „Market Garden”,</p> <p>– podaje główne założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej</p>	<p>– stosuje pojęcia: operacja „Cytadela”, Włoska Republika Socjalna</p> <p>– omawia działalność postaci: George’a Pattona, Douglasa MacArthura, Pietra Badoglio</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 14 stycznia 1943 r., 10 lipca 1943 r., 19 sierpnia 1943 r., 8 września 1943 r., 23/24 czerwca 1944 r., październik 1944 r.</p>	<p>– opisuje strategię oraz uzbrojenie stron konfliktu</p>
8. Koniec II wojny światowej	<ul style="list-style-type: none"> • Wyzwolenie Europy Środkowo-Wschodniej • Konferencja 	<p>– stosuje pojęcia: porządek jałtański, atak atomowy</p> <p>– omawia działalność postaci: Józefa Stalina,</p>	<p>– stosuje pojęcia: porządek jałtański, naloty dywanowe, taktyka „żabich skoków”, atak atomowy</p> <p>– omawia działalność postaci:</p>	<p>– stosuje pojęcia: projekt „Manhattan”, kamikadze</p> <p>– omawia działalność</p>	<p>– stosuje pojęcia: projekt „Manhattan”, kamikadze</p> <p>– omawia działalność postaci: George’a Pattona, Douglasa</p>	<p>– przedstawia okoliczności zamachu na Hitlera</p>

	w Jaltie <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcie Niemiec i Austrii • Konferencja w Poczdamie • Zakończenie walk na Pacyfiku 	Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla, <ul style="list-style-type: none"> – wymienia wydarzenia związane z datami: 8 maja 1945 r. 6 i 9 sierpnia 1945 r. – opisuje okoliczności i skutki wynalezienia oraz pierwszego użycia broni atomowej 	Harry’ego Trumana, Clementa Attlee <ul style="list-style-type: none"> – wymienia wydarzenia związane z datami: 22 czerwca 1944 r., 24 kwietnia 1945 r., – omawia znaczenie operacji „Bagration – przedstawia ustalenia oraz znaczenie konferencji Wielkiej Trójki w Jaltie oraz Poczdamie 	postaci: Dwighta Eisenhowera, Alfreda Jodla, Wilhelma Keitla, Hirohito <ul style="list-style-type: none"> – omawia przebieg działań wojennych w Europie i na Dalekim Wschodzie w 1945 r. 	MacArthura <ul style="list-style-type: none"> – wymienia wydarzenia związane z datami: 14 stycznia 1943 r., 10 lipca 1943 r., 19 sierpnia 1943 r., 8 września 1943 r., 23/24 czerwca 1944 r., październik 1944 r., 12 stycznia 1945 r., 16 kwietnia 1945 r. – wyjaśnia znaczenie udziału Wojska Polskiego w operacji berlińskiej 1945 	
<p style="text-align: center;">Rozdział II Polacy podczas II wojny światowej</p>						
1. Polska pod okupacją	Podział ziem polskich w 1939 r. <ul style="list-style-type: none"> • Wyniszczenie polskich elit • Polityka III Rzeszy wobec Polaków • Niemieckie zbrodnie w Polsce • Polityka ZSRS wobec Polaków • Deportacje w głąb ZSRS • Zbrodnia katyńska • Wobec sowieckiej okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: Generalne Gubernatorstwo, łapanka, deportacja, – omawia działalność postaci: Maksymiliana Marii Kolbego, Hansa Franka – omawia i wskazuje na mapie podział ziem polskich okupowanych przez ZSRS i III Rzeszę oraz zmiany wprowadzone po 1941 r. – podaje przykłady zbrodni niemieckich dokonanych na ludności polskiej – wskazuje grupy społeczne najbardziej narażone na prześladowania niemieckie i sowieckie 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: Generalne Gubernatorstwo, łapanka, Volkslista, kontyngent, „gadzinówka”, deportacja, – omawia działalność postaci: Wandy Wasilewskiej – wymienia wydarzenia związane z datami: kwiecień–maj 1940 r., maj–czerwiec 1940 r. – omawia przebieg deportacji Polaków z Kresów Wschodnich w głąb ZSRS – charakteryzuje przebieg oraz znaczenie zbrodni katyńskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: Sonderaktion „Krakau”, akcja AB, sowietyzacja „granatowa policja”, paszportyzacja 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wydarzenia związane z datami: październik 1939 r., 1–2 listopada 1939 r., 5 marca 1940 r., marzec 1941 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia rolę okupantów w zaognianiu trudnych relacji polsko-litewskich i polsko-ukraińskich
2. Polskie	<ul style="list-style-type: none"> • Polski rząd na 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: rząd 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: układ Sikorski– 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia działalność 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcie: 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia

władze na uchodźstwie	<ul style="list-style-type: none"> • Polskie siły zbrojne na Zachodzie • Układ Sikorski–Majski • Zerwanie stosunków polsko-sowieckich • Katastrofa gibraltarska • Polskie władze w ZSRS 	emigracyjny, armia Andersa, katastrofa gibraltarska – omawia działalność postaci: Władysława Sikorskiego, Władysława Andersa – wyjaśnia okoliczności zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem	Majski, katastrofa gibraltarska – wymienia wydarzenia związane z datami: 30 września 1939 r., 30 lipca 1941 r., 14 lutego 1942 r., 25 kwietnia 1943 r., 4 lipca 1943 r. – omawia założenia układu Sikorski–Majski – opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS armii gen. Władysława Andersa	postaci: Stanisława Mikołajczyka, – wymienia wydarzenia związane z datami: 13 listopada 1939 r., 13 kwietnia 1943 r., 30 czerwca 1943 r., – charakteryzuje postawę Wielkiej Trójki wobec ZSRS	Rada Narodowa RP – omawia działalność postaci: Bolesława Bieruta i Władysława Gomułki, Kazimierza Sosnkowskiego, Cyryla Ratajskiego, Pawła Findera, Marcelego Nowotki – wymienia wydarzenia związane z datami: 31 grudnia 1943 r./ 1 stycznia 1944 r., styczeń 1944 r. – wymienia tworzące się w ZSRS i w kraju ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych (od powstania PPR do utworzenia KRN)	okoliczności utworzenia polskiego rządu emigracyjnego (w tym umowę paryską oraz antysanacyjny charakter rządu) – ocenia znaczenie śmierci gen. Władysława Sikorskiego
3. Polskie Państwo Podziemne	<ul style="list-style-type: none"> • Struktury Polskiego Państwa Podziemnego • Konspiracja wojskowa • Działalność Polskiego Podziemia • Konspiracja cywilna • Pozostałe podziemne organizacje zbrojne • Rzeź wołyńska • Akcja „Burza” 	– stosuje pojęcia: Polskie Państwo Podziemne, Związek Walki Zbrojnej, Armia Krajowa, partyzantka, rzeź wołyńska, tajne komplety – wymienia wydarzenia związane z datami: 27 września 1939 r., 14 lutego 1942 r. – omawia cele i przebieg akcji „Burza”	– stosuje pojęcia: cichociemni, Delegat Rządu RP na Kraj, sabotaż, dywersja, „krwawa niedziela”, – omawia działalność postaci: Stefana Roweckiego ps. Grot, Augusta Emila Fieldorfa – wymienia konspiracyjne struktury wojskowe (SZP, ZWZ, AK, Bataliony Chłopskie) – opisuje najważniejsze akcje ZWZ–AK – przedstawia genezę i przebieg rzezi wołyńskiej	– stosuje pojęcia: BIP, Związek Odwetu, organizacja „Wachlarz”, Kedyw, Gwardia Ludowa, – omawia działalność postaci: Franza Kutschery, Tadeusza Komorowskiego ps. Bór, Jana Karskiego, Michała Karaszewicza-Tokarzewskiego, – wymienia wydarzenia związane z datami: 11 lipca 1943 r., 1 lutego 1944 r.	– stosuje pojęcia: Rada Jedności Narodowej, Narodowa Organizacja Wojskowa, WRN – omawia działalność postaci: Cyryla Ratajskiego, – wymienia wydarzenia związane z datami: 9 stycznia 1944 r., 26 marca 1943 r., 30 czerwca 1943 r.,	– omawia działalność postaci: Zygmunta Berlinga, Bolesława Bieruta,

4. Powstanie warszawskie i rok 1945	<ul style="list-style-type: none"> Przyczyny wybuchu powstania Przebieg walk powstańczych Zachodni alianci wobec powstania Upadek powstania Znaczenie powstania warszawskiego Nowe rządy w Polsce Walki na ziemiach polskich 	<p>– stosuje pojęcia: akcja „Burza”, godzina „W”, Rząd Tymczasowy</p> <p>– omawia działalność postaci: Tadeusza Komorowskiego ps. Bór,</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 1 sierpnia 1944 r., 2 października 1944 r.</p> <p>– prezentuje postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego</p>	<p>– stosuje pojęcia: Manifest PKWN,</p> <p>– omawia działalność postaci: Antoniego Chruściela</p> <p>– omawia przyczyny decyzji o wybuchu powstania w Warszawie, uwzględniając sytuację na froncie i w okupowanej Polsce</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 22 lipca</p> <p>– prezentuje postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego</p>	<p>– stosuje pojęcia: RONA</p> <p>– prezentuje polskie organizacje partyzanckie, uwzględniając ich stosunek do rządu na uchodźstwie</p> <p>– opisuje przebieg walk oraz bilans powstania warszawskiego</p>	<p>– omawia działalność postaci: Ericha von dem Bacha-Zelewskiego, Ludwiga Fischera, Oskara Dirlewangera, Mieczysława Kamińskiego, Edwarda Osóbki-Morawskiego</p> <p>– charakteryzuje przebieg walk na ziemiach polskich w 1945 r.</p> <p>– omawia sposób funkcjonowania Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>– wymienia najważniejsze akcje oddziałów polskiego podziemia</p>	<p>– omawia działalność postaci: Oskara Dirlewangera, Mieczysława Kamińskiego,</p> <p>– ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną</p>
5. Polacy na frontach II wojny światowej	<ul style="list-style-type: none"> Początki Polskich Sił Zbrojnych Polskie lotnictwo w Anglii Walki w Afryce Udział w wyzwoleniu Włoch i krajów Europy zachodniej Formacje zbrojne u boku ZSRS 	<p>– stosuje pojęcia: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, Enigma,</p> <p>– omawia działalność postaci: Władysława Sikorskiego, Władysława Andersa,</p> <p>– omawia wydarzenia związane z datami: 18 maja 1944 r.</p>	<p>– stosuje pojęcia: Armia Polska w ZSRS, Wojsko Polskie w ZSRS, „szczury Tobruku”</p> <p>– omawia działalność postaci: Mariana Rejewskiego, Henryka Żygalskiego oraz Jerzego Różyckiego, Stanisława Maczka</p> <p>– podaje miejsca oraz formacje biorące udział w najważniejszych bitwach II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku, Monte Cassino, Arnhem) oraz wskazuje miejsca na mapie</p>	<p>– wymienia wydarzenia związane z datami: sierpień–wrzesień 1940 r., 5 maja 1945 r.</p> <p>– omawia działalność postaci: Władysława Kopańskiego, Stanisława Sosabowskiego,</p> <p>– opisuje dokonania polskich pilotów podczas II wojny światowej oraz losy polskiej floty wojennej</p>	<p>wymienia wydarzenia związane z datami: styczeń 1940 r., maj 1940 r., sierpień 1940 r., 1942 r., październik 1943 r., wrzesień 1944 r., 21 kwietnia 1945 r.,</p> <p>– omawia działalność postaci: Zygmunta Berlinga,</p>	<p>– omawia działalność postaci: Michała Żymierskiego ps. Rola, Karola Świerczewskiego</p>

Rozdział III Świat po II wojnie światowej

1. Odbudowa powojennego świata	<ul style="list-style-type: none"> • Bilans strat wojennych • Budowa nowego porządku światowego • Powstanie ONZ • Okupacja Niemiec i Austrii • Doktryna Trumana i plan Marshalla • Komunizm w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: układ dwubiegunowy, supermocarstwo, – przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń materialnych – omawia politykę mocarstw wobec okupowanych Niemiec i Austrii 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: zasada 4D, proces norymberski, doktryna Trumana, plan Marshalla – omawia działalność postaci: Harry’ego Trumana, George’a Marshalla – wymienia wydarzenia związane z datami: 1944–1948, 26 czerwca 1945 r., 17 lipca–2 sierpnia 1945 r., marzec 1947 r. – wymienia najważniejsze postanowienia konferencji w Poczdamie – charakteryzuje przyczyny wzrostu znaczenia ZSRS oraz USA 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje genezę oraz cele ONZ – stosuje pojęcia: taktyka salami, Kominform – wyjaśnia przyczyny spadku wpływów Wielkiej Brytanii i Francji – przedstawia przejawy wzrostu znaczenia komunizmu w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wydarzenia związane z datami: 25 kwietnia 1945 r., 20 listopada 1945 r., 1 października 1946 r., czerwiec 1947 r., 27 września 1947 r. – opisuje znaczenie doktryny Trumana oraz planu Marshalla dla procesu integracji europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przebieg i wynik wojny domowej w Grecji
2. Żelazna kurtyna	<ul style="list-style-type: none"> • Podzielona Europa • Ku zjednoczonej Europie • Stalinizm w państwach bloku wschodniego • Powojenne Niemcy i Austria • Powstanie RFN i NRD • Śmierć Stalina i destalinizacja • Powstanie węgierskie 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: żelazna kurtyna, zimna wojna, NRD, RFN, NATO, Układ Warszawski, – omawia działalność postaci: Nikity Chruszczowa, – wymienia wydarzenia związane z datami: 5 marca 1946 r., 5 marca 1953 r., – omawia znaczenie tajnego referatu Chruszczowa – charakteryzuje cechy stalinizmu w państwach Europy Środkowo-Wschodniej – omawia formy kultu jednostki w krajach komunistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: strefy okupacyjne, Bizonia, Trizonia, blokada Berlina Zachodniego, most powietrzny, EWWiS, Beneluks – omawia działalność postaci: Konrada Adenauera, Roberta Schumana – wymienia wydarzenia związane z datami: czerwiec 1948 r.–maj 1949 r., 4 kwietnia 1949 r., 14 maja 1955 r., luty 1956 r. – charakteryzuje różnice w podejściu mocarstw do kwestii niemieckiej 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: powstanie berlińskie, Rada Europy – omawia działalność postaci: Imre Nagya, Ławrientija Berii, – wymienia wydarzenia związane z datami: 20 września 1949 r., 7 października 1949 r., 23 lipca 1952 r., 16 czerwca 1953 r., 23 października–4 listopada 1956 r. – charakteryzuje przebieg integracji europejskiej w 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: powstanie berlińskie, tajny referat, Rada Europy – omawia działalność postaci: Wilhelma Piecka, Waltera Ulbrichta, Janosa Kadara, Alcide de Gasperiego, – podaje przyczyny powstania berlińskiego z 1953 r. – opisuje przebieg i skutki wydarzeń na 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia działalność postaci: Józsefa Mindszentyego, Pála Malétera

			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przebieg i rezultat sowieckiej blokady Berlina – omawia genezę powstania NATO oraz podaje nazwy najważniejszych państw, które przystąpiły do NATO oraz Układu Warszawskiego – omawia znaczenie tajnego referatu Chruszczowa 	latach 50. XX w. – wyjaśnia genezę powstania dwóch państw niemieckich – podaje przyczyny wystąpień na Węgrzech w 1956 r.	Węgrzech w 1956 r.	
3. Azja w czasach dekolonizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Walka o niepodległość Indii • Chińska Republika Ludowa • Chiny w czasach Mao Zedonga • Wojna w Korei • Wyzwolenie Indochin i Indonezji 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: taktyka biernego oporu, Wielki Skok, rewolucja kulturalna, – omawia działalność postaci: Mahatmy Gandhiego, Mao Zedonga, – wskazuje na mapie: Indie, Pakistan, Chiny, – przedstawia postulaty, przebieg i skutek Wielkiego Skoku i rewolucji kulturalnej w Chinach 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: czerwona książeczka – omawia działalność postaci: Ho Chi Minha, Czang Kaj-szeka – wymienia wydarzenia związane z latami: 1947 r., 1949 r., 1950–1953 – wskazuje na mapie: Tajwan, Japonię, Koreę Północną i Południową, Wietnam – opisuje przemiany w Chinach w latach 40. XX w. – przedstawia postulaty, przebieg i skutek Wielkiego Skoku i rewolucji kulturalnej w Chinach – wymienia komunistyczne kraje Dalekiego Wschodu 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: Kuomintang, Czerwona Gwardia, hunwejbini, – omawia działalność postaci: Douglasa MacArthura, Kim Ir Sena, – wymienia wydarzenia związane z latami: 1954 r., 1955–1975, 1971 – opisuje proces dekolonizacji Azji oraz ocenia jego następstwa – opisuje przebieg walki o niepodległość Indii – charakteryzuje komunistyczne reżimy w Chinach, Korei Północnej, Wietnamie i Kambodży, uwzględniając szczególnie stosunek władzy do jednostki 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: Kuomintang, Czerwona Gwardia, hunwejbini, Czerwoni Khmerzy – omawia działalność postaci: Denga Xiaopinga – wskazuje na mapie: Laos, Kambodżę, Kaszmir – opisuje proces dekolonizacji Azji oraz ocenia jego następstwa – podaje przykłady państw Dalekiego Wschodu współpracujących z USA 	– przedstawia przykłady konfliktów postkolonialnych w Azji
4. Bliski Wschód i Afryka po II wojnie światowej	<ul style="list-style-type: none"> • Powstanie Izraela • Kryzys sueski • Od wojny sześciodniowej do kryzysu paliwowego • Rewolucja islamska w 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: Bliski Wschód, apartheid, państwa Trzeciego Świata – wskazuje na mapie: Izrael, Egipt, Iran, Irak, Kanał Sueski, Jerozolimę – charakteryzuje konflikt 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: syjonizm, kryzys sueski, Rok Afryki, – omawia działalność postaci: Dawida Ben Guriona, Jasera Arafata, Saddama Husajna, Nelsona Mandeli – wymienia wydarzenia związane 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, bantustan, kibuc, ajatollah – omawia działalność postaci: Gamala Abdela Namera, 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, kibuc, – omawia działalność postaci: ajatollaha Ruhollaha 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: harkisi, OJA, Ruch Państw Niezaangażowanych – omawia działalność postaci: Frederika de Klerka, Patrice’a

	<p>Iranie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dekolonizacja w Afryce • Konflikty okresu dekolonizacji • Państwa Trzeciego Świata 	<p>izraelsko-palestyński, dostrzegając rolę światowych mocarstw w konflikcie na Bliskim Wschodzie</p>	<p>z latami: 1948 r., 1956 r., 1967 r., 1973 r.</p> <p>– wskazuje na mapie: Izrael, Egipt, Iran, Irak, Kanał Sueski, Jerozolimę</p> <p>– omawia przyczyny i skutki dekolonizacji Afryki</p>	<p>– wskazuje na mapie: półwysep Synaj, Jerozolimę, Tel Awiw,</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 14 maja 1948 r.,</p> <p>– opisuje znaczenie rewolucji islamskiej w Iranie</p>	<p>Chomejniego</p> <p>– wskazuje na mapie: Zachodni Brzeg Jordanu, wzgórze Golan, Kuwejt, Białą, Katangę</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 1954 r., 1979 r., 1980–1988, 1990–1991</p>	Lumumby
5. Konflikty okresu zimnej wojny	<p>Rewolucja kubańska</p> <p>Kryzys kubański</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konflikty w Ameryce Południowej i Środkowej • Wojna w Wietnamie • Praska Wiosna 	<p>– stosuje pojęcia: kryzys kubański, Praska Wiosna, mur berliński</p> <p>– omawia działalność postaci: Fidela Castro, Leonida Breżniewa,</p> <p>– podaje przykłady dziedzin i miejsc rywalizacji pomiędzy ZSRS a USA</p>	<p>– stosuje pojęcia: doktryna Breżniewa, gorąca linia,</p> <p>– omawia działalność postaci: Johna F. Kennedy’ego,</p> <p>– opisuje przyczyny i przebieg kryzysu kubańskiego,</p> <p>– przedstawia przyczyny i przebieg Praskiej Wiosny,</p> <p>– podaje przykłady dziedzin i miejsc rywalizacji pomiędzy ZSRS a USA,</p> <p>– opisuje przyczyny, przebieg i skutki Praskiej Wiosny,</p> <p>– omawia przebieg rywalizacji amerykańsko-sowieckiej w dziedzinie podboju kosmosu</p>	<p>stosuje pojęcia: „socjalizm z ludzką twarzą”,</p> <p>– omawia wydarzenia związane z datami: 1959 r., 1961 r., 1968 r.</p> <p>– omawia działalność postaci: Alexandra Dubčeka, Ryszarda Siwca,</p> <p>– charakteryzuje przyczyny i przebieg wojny w Wietnamie</p>	<p>– stosuje pojęcia: „socjalizm z ludzką twarzą”, operacja „Dunaj”, Vietcong</p> <p>– omawia działalność postaci: Augusto Pinocheta, Gustáva Husáka, Ernesto Che Guevary</p> <p>– charakteryzuje przyczyny i przebieg wojny w Wietnamie</p> <p>– omawia wydarzenia związane z datami: 12 kwietnia 1961 r., 17 kwietnia 1961 r., 1975 r.</p>	<p>– omawia działalność postaci: Daniela Ortegi, Salvadora Allende,</p> <p>– omawia okoliczności przejścia władzy przez Pinocheta</p>
6. Przemiany w powojennym świecie	<p>Początki integracji europejskiej</p> <p>Walka z rasizmem w USA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultura w latach 1945–1968 • Rewolucja obyczajowa lat 60. • Subkultury i ruchy 	<p>– stosuje pojęcia: traktaty rzymskie, rewolucja seksualna, feminizm, segregacja rasowa,</p> <p>– omawia działalność postaci: Martina Luthera Kinga,</p> <p>– omawia przyczyny i początki procesu integracji europejskiej,</p> <p>– prezentuje poglądy ruchu feministycznego w drugiej połowie XX wieku</p>	<p>– stosuje pojęcia: EWG, Euratom, feminizm, dzieci kwiaty, ruch hippisowski, pacyfizm,</p> <p>– omawia działalność postaci: Johna F. Kennedy’ego,</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z latami: 1962–1965, 1964 r., maj 1968 r.,</p> <p>– omawia przyczyny i początki</p>	<p>– stosuje pojęcia: Euratom, EFTA, festiwal Woodstock,</p> <p>– omawia działalność postaci: Jana XXIII, Pawła VI Betty Friedan,</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: grudzień 1965 r., 15–18 sierpnia 1969 r.,</p>	<p>– stosuje pojęcia: Euratom, EFTA, egzystencjalizm, teatr absurdu, festiwal Woodstock, Czarne Pantery</p> <p>– omawia działalność postaci: Malcolma X, Rosy Parks,</p> <p>– wymienia</p>	<p>– ocenia znaczenie reform soboru watykańskiego II</p> <p>– ocenia znaczenie zamachu na prezydenta USA J. F. Keneddy’ego</p> <p>– określa znaczenie festiwalu w Woodstock</p>

	<ul style="list-style-type: none"> kontestatorskie Sobór watykański II 		<p>procesu integracji europejskiej,</p> <p>– przedstawia główne przyczyny pojawienia się nowych tendencji w kulturze w latach 60. XX w.,</p> <p>– opisuje walkę o równouprawnienie ludności czarnoskórej w USA</p>	<p>– podaje przykłady dotyczące kultury lat 60.: Elvisa Presleya, Marilyn Monroe, Brigitte Bardot, Jamesa Deana, Marlona Brando</p> <p>– podaje główne założenia przyjęte na soborze watykańskim II</p>	<p>wydarzenia związane z datami: grudzień 1965 r., 15–18 sierpnia 1969 r.,</p> <p>– wyjaśnia genezę terroru środowisk skrajnie lewicowych</p>	
<p style="text-align: center;">Rozdział IV Polska i Polacy po II wojnie światowej</p>						
1. Początki władzy komunistów w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> Manifest PKWN i Polska lubelska Walka z Podziemiem Nowy rząd i referendum Wybory do sejmiku Likwidacja partii opozycyjnych i powstanie PZPR 	<p>– stosuje pojęcia: Manifest PKWN, żołnierze niezłomni, PSL,</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 22 lipca 1944 r., 4–11 lutego 1945 r.,</p> <p>– omawia działalność postaci: Stanisława Mikołajczyka, Danuty Siedzikówny ps. Inka, Witolda Pileckiego</p> <p>– omawia działalność żołnierzy niezłomnych, podaje przykłady postaci</p>	<p>– stosuje pojęcia: TRJN, proces szesnastu, kwatera na Łączce, PSL, referendum ludowe</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: czerwiec 1945 r., 30 czerwca 1946 r., 19 stycznia 1947 r.</p> <p>– omawia działalność postaci: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego, Bolesława Bieruta,</p> <p>– charakteryzuje znaczenie referendum ludowego</p> <p>– podaje przykłady postaci</p> <p>– opisuje metody walki komunistów z opozycją</p> <p>– przedstawia wybrane miejsca pamięci ofiar reżimu komunistycznego (Łączka).</p> <p>– wymienia przykłady wyborów sfałszowanych przez komunistów (referendum ludowe, wybory 1947 r.)</p>	<p>– stosuje pojęcia: WiN, Testament Polski Walczącej, odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne</p> <p>– omawia działalność postaci: Władysława Gomułki,</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 27 lipca 1944 r., 16 sierpnia 1944 r., 1 grudnia 1944 r., 31 grudnia 1944 r., 19 stycznia 1945 r.,</p>	<p>– stosuje pojęcia: obława augustowska, WiN, Blok Demokratyczny, odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne, omawia działalność postaci: Jana Stanisława Jankowskiego, Kazimierza Pużaka,</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 27 marca 1945 r., 1 lipca 1945 r., 1946 r., 28 kwietnia 1947 r., 1958 r.</p>	<p>– omawia działalność postaci: Edwarda Osóbki-Morawskiego, Antoniego Hedy, Stefana Bembińskiego</p> <p>– przedstawia przebieg i złożone okoliczności pogromu kieleckiego</p>
2. Powojenna	Straty wojenne	– stosuje pojęcia: Ziemie	– stosuje pojęcia: linia Curzona,	– stosuje pojęcia: bitwa o	– omawia działalność	– ocenia okres

odbudowa	<ul style="list-style-type: none"> i bilans ofiar • Nowe granice Polski • Przesiedlenia ludności • Reforma rolna • Nacjonalizacja i kolektywizacja • Odbudowa przemysłu i infrastruktury w Polsce 	<p>Odzyskane, gospodarka planowa, PGR,</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia działalność postaci: Bolesława Bieruta – przedstawia bilans polskich strat wojennych – wskazuje na mapie: granice Polski po II wojnie światowej, linię Curzona, Ziemie Odzyskane, Kresy Wschodnie – charakteryzuje założenia planu trzyletniego i sześcioletniego – opisuje przyczyny i przebieg kolektywizacji rolnictwa w Polsce – wymienia przykłady gospodarczej zależności Polski od ZSRS 	<p>nacjonalizacja przemysłu, gospodarka planowa, „wyścig pracy”, akcja „Wisła”,</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia działalność postaci: Hilarego Minca, – omawia powojenne przesiedlenia ludności na ziemiach polskich – omawia znaczenie dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu 	<p>handel, CUP, repatriacja dóbr kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia działalność postaci: Wincentego Pstrowskiego, – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu – podaje konsekwencje wymiany pieniędzy w 1950 r. 	<p>postaci: Karola Świerczewskiego, Eugeniusza Kwiatkowskiego i Piotra Zaremby</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia wydarzenia związane z datami: listopad 1945 r., 1949 r., 28 października 1950 r. 	<p>odbudowy oraz charakteryzuje projekty reformy rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu i handlu</p>
3. Polska w czasach stalinizmu	<ul style="list-style-type: none"> • Sowietyzacja Polski • Represje polityczne • Prześladowania Kościoła w stalinowskiej Polsce • Sowietyzacja młodego pokolenia • Stalinizm w kulturze i nauce 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: PZPR, PRL, – omawia działalność postaci: Bolesława Bieruta, kard. Stefana Wyszyńskiego, Augusta Emila Fieldorfa ps. Nil – omawia zmiany ustrojowe wprowadzane na mocy Konstytucji PRL z 1952 r. – podaje przykłady socrealizmu w Polsce – przedstawia przypadki mordów sądowych w okresie stalinizmu na przykładzie sprawy gen. Fieldorfa 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: PZPR, PRL, stalinizm, socrealizm, Pałac Kultury i Nauki, demokracja ludowa, – omawia działalność postaci: Józefa Cyrankiewicza, Jakuba Bermana, Hilarego Minca, Władysława Gomułki, – wymienia wydarzenia związane z datami: 1948–1956, 15 grudnia 1948 r., 1952 r. – opisuje formy i skutki prześladowania Kościoła katolickiego w okresie stalinizmu, – opisuje metody sowietyzacji młodego pokolenia Polaków – przedstawia przedsięwzięcia przez władze komunistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: ZMP, Służba Polsce, ZWM, ZSL, SD, ruch księży patriotów, Stowarzyszenie PAX – omawia działalność postaci: Witolda Pileckiego, – wymienia wydarzenia związane z datami: wrzesień 1947 r., czerwiec 1948 r., 22 lipca 1952 r. – przedstawia proces sowietyzacji kraju na płaszczyźnie ustrojowej, gospodarczo-społecznej i kulturowej 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: nomenklatura, ruch księży patriotów, Stowarzyszenie PAX – omawia działalność postaci: Czesława Kaczmarka, Zenona Kliszki, Michała Żymierskiego ps. Rola – wymienia wydarzenia związane z datami: wrzesień 1947 r., czerwiec 1948 r., 22 lipca 1952 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia działalność postaci: Jana Padewskiego, Bolesława Piaseckiego – przedstawia nurt współpracy z komunistami części przedwojennych środowisk politycznych

4. Odwilż polityczna 1956 roku	<ul style="list-style-type: none"> • Początek odwilży politycznej • Rywalizacja frakcji w PZPR • Poznański Czerwiec 1956 r. • Październik 1956 roku • Odwilż i jej zakończenie 	<p>– stosuje pojęcia: odwilż, poznański Czerwiec, polski Październik,</p> <p>– omawia działalność postaci: Władysława Gomułki, kard. Stefana Wyszyńskiego,</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 1953 r., czerwiec 1956 r., październik 1956 r.</p> <p>– podaje przykłady odwilży w Polsce po r. 1956</p>	<p>stosuje pojęcia: aparat bezpieczeństwa, destalinizacja, ZOMO</p> <p>– omawia działalność postaci: Konstantego Rokossowskiego</p> <p>– wyjaśnia przyczyny, przebieg i następstwa poznańskiego Czerwca</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 1953 r., czerwiec 1956 r., październik 1956 r.</p> <p>– prezentuje okoliczności powrotu Władysława Gomułki do władzy po śmierci Stalina</p> <p>– charakteryzuje zakończenie procesu odwilży w Polsce</p>	<p>– stosuje pojęcia: Klub Krzywego Koła, „Po Prostu”, Kluby Młodej Inteligencji</p> <p>– omawia działalność postaci: Józefa Światły, Józefa Cyrankiewicza, Romana Strzałkowskiego</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 28–30 czerwca 1956 r., 19–20 października 1956 r., 1957 r.</p> <p>– wyjaśnia, jakie było znaczenie VIII Plenum KC PZPR</p>	<p>– stosuje pojęcia: puławianie, natolińczycy, Klub Krzywego Koła, „Po Prostu”, Kluby Młodej Inteligencji, – prezentuje poglądy natolińczyków oraz puławian,</p> <p>– ocenia postawy Józefa Cyrankiewicza i Władysława Gomułki wobec wydarzeń poznańskich na podstawie tekstów źródłowych</p> <p>– porównuje przebieg i skutki polskiego Czerwca i Października 1956 z powstaniem węgierskim z 1956 r.</p>	<p>– opisuje znaczenie wydarzeń październikowych 1956 r. z uwzględnieniem złożonej sytuacji międzynarodowej;</p>
5. Mała stabilizacja za Gomułki	<ul style="list-style-type: none"> • Rządy Gomułki • Polityka zagraniczna PRL • Konflikt władz z Kościołem • Kształtowanie się opozycji • Marzec '68 • Wydarzenia na Wybrzeżu – Grudzień '70 	<p>– stosuje pojęcia: mała stabilizacja, , obchody Millennium Chrztu Polski, Grudzień '70,</p> <p>– omawia działalność postaci: Władysława Gomułki, Edwarda Gierka</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: marzec 1968 r., 17 grudnia 1970 r.,</p> <p>– przedstawia okoliczności i bezpośrednie przyczyny wydarzeń Marca '68</p> <p>– przedstawia, jak przebiegały obchody Tysiąclecia Państwa Polskiego i tysięcznej rocznicy chrztu Polski</p>	<p>– stosuje pojęcia: opozycja wewnątrzpartyjna, paryska „Kultura”, antysemityzm, „czarny czwartek”</p> <p>– omawia działalność postaci: Willy'ego Brandta, Antoniego Słonimskiego, Jacka Kuronia, Adama Michnika,</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: 15–17 grudnia 1970 r.</p> <p>– omawia sytuację gospodarczą z lat 1956–1970</p> <p>– określa stosunek władz PRL do inteligencji i młodzieży studenckiej</p> <p>– ocenia rolę Kościoła katolickiego w kształtowaniu</p>	<p>– stosuje pojęcia: plan Rapackiego, polska szkoła filmowa, dogmatycy, rewizjoniści, „Znak”, „komandosi”, list biskupów polskich do niemieckich, Marzec '68, „bananowa młodzież”</p> <p>– omawia działalność postaci: Jerzego Giedroycia, Zbigniewa Cybulskiego, Andrzeja Wajdy, Kazimierza Dejmka, kard. Stefana Wyszyńskiego,</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami:</p>	<p>– opisuje pierwsze reakcje i działania tworzącej się opozycji</p> <p>– charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim po umocnieniu się władzy Władysława Gomułki</p> <p>– opisuje najważniejsze wydarzenia procesu normalizacji relacji Polska–RFN</p> <p>– ocenia rolę Kościoła katolickiego w</p>	<p>– stosuje pojęcia: List 34,</p> <p>– omawia działalność postaci: Jana Józefa Lipskiego, Karola Modzelewskiego, Adama Rapackiego, Piotra Jaroszewicza</p>

			oporu wobec władz PRL – wyjaśnia genezę Grudnia '70 oraz opisuje przebieg wydarzeń	listopad 1965 r., 1966 r., styczeń 1968 r., 7 grudnia 1970 r. – ocenia zachowanie władz PRL i ZSRS w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.	kształtowaniu oporu wobec władz PRL	
6. Polska czasów Gierka	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiana na szczycie władzy • Rozwój gospodarczy pod rządami Gierka • Początki kryzysu gospodarczego • Strajki w czerwcu 1976 r. • Narodziny opozycji demokratycznej • Relacje z Kościołem katolickim • Pielgrzymka papieża do ojczyzny 	<p>– stosuje pojęcia i wyjaśnia skróty: „maluch”, „Pewex”, , KOR, drugi obieg, wiza,</p> <p>– omawia działalność postaci: Leonida Breżniewa, Edwarda Gierka, Jana Pawła II,</p> <p>– omawia cechy ustroju politycznego i ekonomicznego Polski w czasie rządów Edwarda Gierka,</p> <p>– przedstawia prześladowania opozycji na przykładzie sprawy Stanisława Pyjasa,</p> <p>– omawia rolę pierwszej pielgrzymki papieża Jana Pawła II do Polski</p>	<p>– stosuje pojęcia i wyjaśnia skróty: propaganda sukcesu, Czerwiec '76, , ROPCiO, Wolne Związki Zawodowe, konklawe,</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z datami: czerwiec 1976 r., 16 października 1978 r., czerwiec 1979 r.</p> <p>– omawia działalność postaci: Stanisława Pyjasa, Anny Walentynowicz,</p> <p>– tłumaczy, jakie były przyczyny powstania masowej opozycji antykomunistycznej w latach 70. XX w.</p>	<p>– prezentuje okoliczności objęcia i umocnienia władzy Edwarda Gierka</p> <p>– wyjaśnia genezę oraz skutki przemian gospodarczych w czasach rządów Edwarda Gierka</p> <p>– omawia cechy ustroju politycznego i ekonomicznego Polski w czasie rządów Edwarda Gierka</p> <p>opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r.</p> <p>– omawia działalność postaci: Jacka Kuronia, Leszka Moczulskiego, Andrzeja Gwiazdy, Antoniego Macierewicza, Jana Lityńskiego, Adama Michnika, , Aleksandra Halla, Bogdana Borusewicza, omawia oraz wskazuje na mapie najważniejsze inwestycje gospodarcze z lat 1970–1980</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów i skrótów: Uniwersytet Łatający, Kluby Inteligencji Katolickiej, KPN, RMP, , Studencki Komitet „Solidarności”</p> <p>– wymienia wydarzenia związane z latami: 1975 r., 1977 r.</p> <p>– omawia działalność postaci: Piotra Jaroszewicza, Zbigniewa Romaszewskiego, Edwarda Lipińskiego, Adama Michnika,</p> <p>– przytacza przykłady działań opozycyjnych w latach 70. XX w.</p> <p>– wymienia osiągnięcia polskich sportowców w okresie rządów Gierka</p>	<p>– omawia działalność postaci: Kazimierza Świtonia, Zbigniewa Romaszewskiego, Edwarda Lipińskiego, Romualda Szeremietiewa, Aleksandra Halla, Bogdana Borusewicza, Kazimierza Wyszowskiego, Leszka Moczulskiego, Wandy Rutkiewicz</p> <p>porównuje podobieństwa i różnice polityki władz PRL w stosunku do Kościoła za rządów Gomułki i Gierka</p>
7. Narodziny „Solidarności”	<ul style="list-style-type: none"> • Wydarzenia sierpniowe • Porozumienia 	<p>– stosuje pojęcia: porozumienia sierpniowe, 21 postulatów, strajk solidarnościowy,</p>	<p>– stosuje pojęcia: NSZZ „Solidarność”, „karnawał »Solidarności«”</p>	<p>– omawia działalność postaci: Czesława Kiszczaka, Ryszarda</p>	<p>– omawia działalność postaci: Wojciecha Jagielskiego,</p>	<p>– przedstawia rolę płk. Ryszarda Kuklińskiego w kształtowaniu polityki</p>

	<ul style="list-style-type: none"> sierpniowe „Karnawał »Solidarności«” Polityka władz wobec „Solidarności” Sytuacja międzynarodowa 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia działalność postaci: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy, Jana Pawła II, – tłumaczy genezę wydarzeń sierpniowych w 1980 r., – przedstawia przebieg procesu powstawania NSZZ „Solidarność” – wyjaśnia, na czym polegał fenomen popularności „Solidarności” 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia działalność postaci: Michaiła Gorbaczowa, Anny Walentynowicz, Jerzego Popiełuszki, Czesława Miłosza – podaje daty podpisania porozumień w Szczecinie, Gdańsku i Jastrzębiu-Zdroju – przedstawia przebieg procesu powstawania NSZZ „Solidarność” – przedstawia ewolucję postawy władz komunistycznych do opozycji solidarnościowej w latach 1980–1981 	<ul style="list-style-type: none"> Kuklińskiego, Adama Michnika, Bronisława Geremka, Lecha Kaczyńskiego, Andrzeja Gwiazdy, Tadeusza Mazowieckiego – wymienia wydarzenia związane z datami: 17 września 1980 r., wrzesień–październik 1981 r. 	<ul style="list-style-type: none"> Stanisława Kani, Mieczysława Rakowskiego, – opisuje wpływ sytuacji międzynarodowej na działalność „Solidarności” w Polsce w latach 1980–1981 	<ul style="list-style-type: none"> Zachodu wobec Polski w okresie 1980–1981
8. Stan wojenny w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> Wprowadzenie stanu wojennego w Polsce Podziemie polityczne w okresie stanu wojennego Zakończenie stanu wojennego Sytuacja opozycji w stanie wojennym Sytuacja gospodarcza Próby naprawy polskiej gospodarki Początek dialogu władzy z opozycją 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego, internowanie, – omawia działalność postaci: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy, – wymienia wydarzenia związane z datami: 13 grudnia 1981 r. – przedstawia okoliczności i przebieg wprowadzenia stanu wojennego, – omawia znaczenie pielgrzymek Jana Pawła II do Polski, – przedstawia sytuację gospodarczą lat 80. w PRL 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: OPZZ, internowanie, pacyfikacja kopalni „Wujek” – omawia działalność postaci: Jerzego Popiełuszki, Tadeusza Mazowieckiego – wymienia wydarzenia związane z datami: 1980 r., 1983 r. i 1987 r. – przedstawia okoliczności i przebieg wprowadzenia stanu wojennego, – charakteryzuje społeczne i polityczne skutki wprowadzenia stanu wojennego, – przedstawia sytuację gospodarczą lat 80. w PRL, 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: wydarzenia bydgoskie, Pomarańczowa Alternatywa, – omawia działalność postaci: Czesława Kiszczaka, Ryszarda Kuklińskiego, Adama Michnika, Bronisława Geremka, Władysława Frasyniuka, Przemysława Gintrowskiego, Jacka Kaczmarskiego – wymienia wydarzenia związane z datami: 22 lipca 1983 r., 1983 r., 19 października 1984 r., 1988 r., – omawia plany reform gospodarczych podejmowanych przez władze komunistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje pojęcia: spotkanie w Magdalence, Pomarańczowa Alternatywa, ustawa Wilczka – omawia działalność postaci: Wojciecha Jagielskiego, Stanisława Kani, Czesława Kiszczaka, Ryszarda Kuklińskiego, Zbigniewa Messnera, Alfreda Miodowicza, Mieczysława Rakowskiego, Heleny Łuczywo, Waldemara Fydrycha, – opisuje przebieg wydarzeń polityczno-społecznych w Polsce w latach 1981–1989 na tle sytuacji międzynarodowej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia rosnące różnice w stanowiskach działaczy „Solidarności” wobec władz komunistycznych i planu porozumień politycznych w kraju w latach 1988–1989

--	--	--	--	--	--	--